

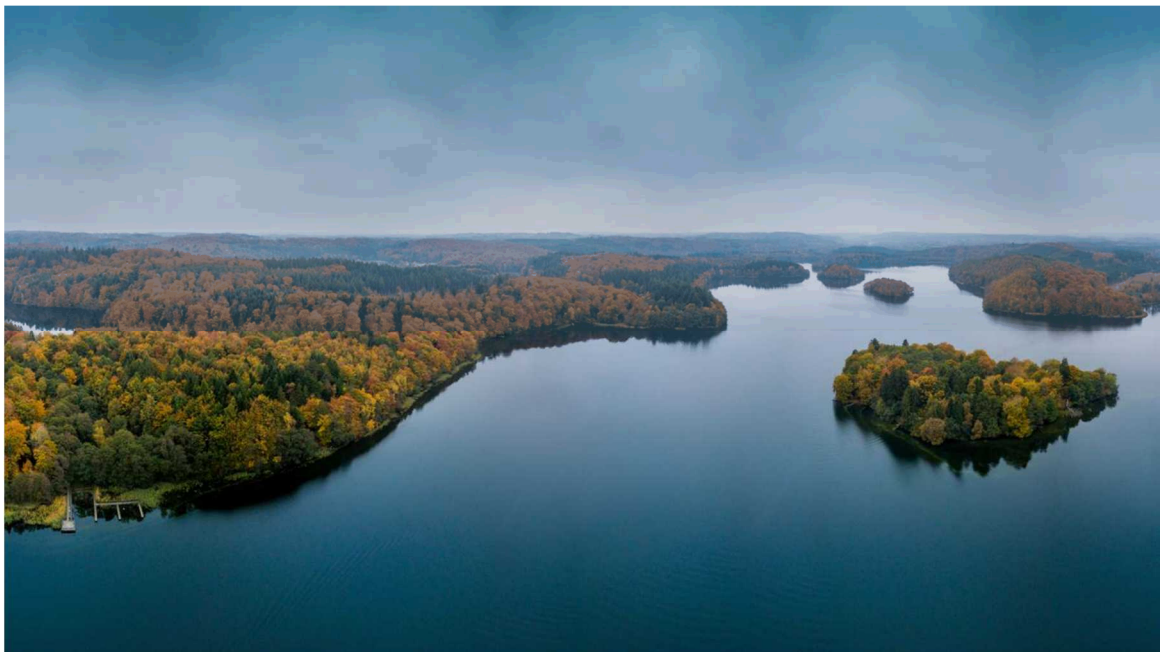
Retningslinjer for anlæg i vandløb og søer

Herunder bådebroer, gangbroer, bolværk, platforme, fortøjningspæle og lignende

Og

Retningslinjer for terrænregulering

2022

Om retningslinjerne for anlæg i vandløb og søer

I Silkeborg Kommune er der mange offentlige søer og flere store vandløb, hvor alle har lov til at sejle. Vandområderne bruges til flere forskellige former for rekreative udfoldelser som sejlads, badning og fiskeri.

Ejere af matrikler, som ligger ned til søer og vandløb, ønsker ofte at etablere bro og andre anlæg ud i vandområdet for at få plads til et fartøj eller for at beskytte bredden mod erosion. Opførelse af nye anlæg og ændring af eksisterende anlæg kræver altid tilladelse fra kommunen.

Vandløb og søer samt bredderne er beskyttet natur, hvor der ikke må ske ændring af naturen uden forudgående dispensation.

Retningslinjerne skal sikre balancen mellem bredejernes interesser på den ene side og beskyttelsen af naturen samt den brede befolknings interesse på den anden side. Desuden skal retningslinjerne sikre ensartet sagsbehandling.

Kommunen vurderer generelt, at borgere med søgrund i robuste, bynære område, kan få tilladelse til én bådebro med plads til ét fartøj af standard længde (ca. 5-6 m) uden at det medfører væsentlig ændring af naturen og uden at det påvirker andre relevante interesser. Der kan som udgangspunkt ikke opnås tilladelse til anlæg, som giver plads til flere fartøjer foran private matrikler.

Uanset retningslinjerne, skal kommunen altid fortage en konkret vurdering ud fra de faktiske forhold. Retningslinjer skal fraviges, hvis der er væsentlige forhold, som taler for det.

Kommunen foretager partshøring af naboer mv., hvis de vurderes som parter i sagen efter reglerne i forvaltningsloven.

Sådan søger du om tilladelse

Læs retningslinjerne igennem. Find derefter ansøgningsskema på kommunens hjemmeside under "selv-betjening". Ansøgningsskemaet udfyldes og indsendes ved hjælp af NemId/MitID.

Kontakt vandløbsteamet på e-mail vand@silkeborg.dk eller telefonnummer 89 70 14 23, hvis du har brug for vejledning.

Retningslinjer for anlæg i søer og vandløb

Broer

1. I robuste, bynære vandområder¹ kan der som udgangspunkt opnås tilladelse til bådebro med dimensioneringen 6 meter i længden (ud i vandløbet/søen) og 1 meter i bredden (langs sø eller vandløbsbredden), når broen placeres i forbindelse med et haveanlæg.
2. Større anlæg (herunder længere bro eller vinkel for enden af broen) kan tillades i særlige tilfælde, hvis der er forhold, der taler for. Det kan fx være lav vandstand, nyere, lignende og godkendte anlæg i nærområdet eller behov for flydebro i område, der er meget påvirket af stor variation i vandstanden.
3. I sårbare vandområder med en bynær beliggenhed² kan der i nogle tilfælde opnås tilladelse til en bro med en dimensionering tilpasset forholdene, når broen placeres i forbindelse med haveanlæg.
4. Der kan som udgangspunkt højst opnås tilladelse til én bådebro pr. matrikel³.

Eksisterende anlæg

5. Eksisterende godkendt anlæg, og anlæg som er meget gammelt, kan som udgangspunkt udskiftes og vedligeholdes uanset, at der er tale om et anlæg, som ikke vil blive godkendt efter nuværende lovgivning og retningslinjer.

Sådanne anlæg kan derfor udskiftes med et identisk anlæg, og det vil som regel ikke kræve ny tilladelse. For at kunne udskifte eksisterende anlæg uden ny tilladelse, skal det gamle anlæg fremstå brugbart.

Hvis et ikke-godkendt anlæg vurderes at have væsentlig negativ påvirkning på natur og miljø eller at være til gene for rekreative interesser, vandløbskvalitet, skæring af vandplanter og vandføring kan et anlæg, uanset alder, kræves fjernet.

Fortøjningspæle

6. Fortøjningspæle kan i ukomplicerede tilfælde etableres uden tilladelse, f.eks. hvor fortøjningspæl placeres i forbindelse med lovlig bådebro, og hvor pælen/bøjen placeres inden for broens længde. Der kan som udgangspunkt ikke opnås tilladelse til fortøjningspæle uden for broens længde.

Bolværk og andre anlæg

7. Der kan som udgangspunkt ikke opnås tilladelse til nyetablering af lodrette bolværker, terrasser/platforme over vand samt påfyldning og udgravning i brinken eller ude i vandet.

¹ Fx. bynære områder ved Borresø, Brassø, Julsø, Remstrup Å, Silkeborg Langsø, Thorsø, Gjessø, Ørnsø og Bryrup Langsø.

² Fx Gudenå ved Resebro.

³ Tinglyst rettighed til bådebro, vedtægter eller andre privatretlige aftaler giver ikke mulighed for anlæg, flere broer på samme matrikel eller længere broer.

8. I bynære områder, hvor der allerede er bolværk langs størstedelen af matriklerne, kan der i visse tilfælde opnås dispensation til et skrånende stenbolværk. Områder, hvor dette kan være en mulighed er; Silkeborg Langsø midt- og vestbassin, Remstrup Å og Sejs fra Valdemarsvig Grøft til Christiansminde fredningen.
9. I visse tilfælde kan der opnås tilladelse til at forhøje et eksisterende, lovligt bolværk, så bolværket opnår samme højde, som det bagvedliggende haveanlæg.

Generelt

10. Ansøger er selv ansvarlig for, at anlæg på land placeres på egen matrikel, og at anlæg i vand placeres i rådighedsarealet ud for egen matrikel⁴.
11. Anlæg, som ikke er i brugbar stand, kan kræves fjernet.
12. Anlæggets materialer, og produkter brugt til vedligeholdelse og etablering, må ikke medføre forurening af vandmiljøet.
13. Anlæggets naturlige træfarve må ikke ændres væsentligt – der må alene bruges dæmpede jordfarver.
14. Lokale restriktioner gør sig gældende ved fx Lyså, hvor der ikke kan opnås tilladelse til nye anlæg i bredden eller i åen samt ved Thorsø, hvor der ikke kan opnås tilladelse til nye anlæg ved sommerhusområdet Vesterlund.
15. Anlæg som er tilknyttet fartøjsudlejning, organisationer med rekreativt formål samt anlæg som kommer offentligheden til gode kan vurderes lempeligere. (fx anlæg med offentlig adgang og brosarbejds broer).

Som kommentar til retningslinje nr. 3 vurderer kommunen, at følgende områder er at betragte som sårbare:

- a. Hvor åen er så smal, at et anlæg kan genere vandets afstrømning eller de sejlene.
- b. Hvor arealerne på landsiden af åen eller søen er beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens § 3.
- c. Sø- og vandløbsbredder med sammenhængende rørskov og natur, hvor der ikke er broer i forvejen.

⁴ Rådighedsarealet er vandarealet, som ligger foran en sømatrikel efter nærhedsprincippet. Bredejer ejer normalt ikke vandarealet, men har jagt- og fiskeriet i arealet jf. fiskerilovens § 28. Det er i dette rådighedsareal, at kommunen kan meddele tilladelse til anlæg. Kommunen er ikke myndighed i forhold til skelgrænser og rådighedsareal, så ved tvivl om afgrænsning, kan rette myndighed kontaktes (dvs. en landinspektør).

Om Retningslinjer for terrænregulering indenfor sø- og åbeskyttelseslinjer

I Silkeborg Kommune er der mange søer og store vandløb med bynær bebyggelse helt ned til vandområdet. Ejendomme med grund ned til vandet kan blive påvirket af oversvømmelser og skiftende vandstand. Pålægning af sand og jord (terrænregulering) kan være med til at gøre grunden anvendelig en større del af året samt beskytte mod erosion og skader på haveanlæg og bygninger.

Terrænregulering kan påvirke nabogrunde, natur, miljø og landskab negativt, så retningslinjerne skal sikre den rigtige balance mellem de involverede interesser og sikre ensartet sagsbehandling i Teknik- og Miljøafdeling.

Terrænregulering indenfor sø- og åbeskyttelseslinjerne kræver altid dispensation fra kommunen, hvis der påføres mere end 10 cm jord. Terrænreguleringer på mindre end 10 cm vurderes at være under bagatelgrænsen. Markering af sø- og åbeskyttelseslinjer kan findes ved at fremsøge adressen på arealinfo. [Klik her for at komme videre til arealinfo.dk.](#)

Kommunen fremsender orientering om ansøgning om terrænregulering til nabo, inden der træffes afgørelse.

Hvis området ligger indenfor en fredning skal det undersøges om, der også skal indhentes tilladelse fra Fredningsnævnet.

Uanset retningslinjerne, skal der altid foretages en konkret vurdering ud fra lokaliteten, og retningslinjerne skal fraviges, hvis der er væsentlige forhold som taler for det.

Sådan søger du om tilladelse

Læs retningslinjerne igennem. Find derefter ansøgningsskema på kommunens hjemmeside under "selv-betjening". Ansøgningsskemaet udfyldes og indsendes ved hjælp af NemId/MitID.

Kontakt naturteamet på e-mail natur@silkeborg.dk eller telefonnummer 89 70 14 22, hvis du har brug for vejledning.

Retningslinjer for terrænregulering inden for sø- og åbeskyttelseslinjer

1. Hvis der opleves problemer med oversvømmelser, kan der som udgangspunkt terrænreguleres i private haver til en højdekote, som fastsættes af kommunen. Terrænregulering skal ske under hensyntagen til, at landskabets oprindelige karakter bevares.
2. I helt særlige tilfælde kan der opnås tilladelse til at etablere jordvold for at beskytte bygninger mod oversvømmelser, hvis kommunen vurderer, at ændringen ikke medfører væsentlige gener for naboejendomme og landskabets oprindelige karakter.
3. I områder med beskyttet natur jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 kan der ikke opnås dispensation til terrænregulering, medmindre der er risiko for påvirkningen af væsentlige samfundsmæssige interesser.
4. Terrænregulering må som udgangspunkt ikke medføre overfladisk afstrømning af vand til gene for naboejendomme.
5. Terrænregulering skal holde en afstand på 0,5 meter til beskyttet natur og naboskel. Terrænreguleringen afsluttes med en hældning på maksimalt 1:3 mod sø- eller åbred, beskyttet natur og naboskel. Terrænregulering tættere på naboskel kræver samtykke fra nabo. Hældningen vil i praksis altid afhænge af både havens størrelse og brinkens beskaffenhed.
6. Der kan kun opnås dispensation til terrænregulering på ansøgers egen matrikel.
7. Der må ikke anvendes forurenede jord eller andet forurenede materiale.
8. Terrænregulering skal afsluttet på en måde som hindrer erosion af materiale til vand og natur, fx ved at afsluttet med et lag muld og etablere vegetationsdække.
9. Der må ikke ske tilførsel af jord og andet materiale til vandløb eller sø eller til bræmme af rør og siv i sø-/åbredden og siv/rørbræmme i søen/åen må ikke beskadiges.

Høring og vedtagelse

Retningslinjerne erstatter "Retningslinjer for bådebroer, bolværk og andre anlæg i søer og vandløb og Retningslinjer for terrænregulering i sø- og åbeskyttelseslinjer" af 2020.

I forbindelse med revision af retningslinjerne i 2022 har udkast til reviderede retningslinjer været i 4 ugers offentlig høring.

Retningslinjerne er vedtaget af Klima- og Miljøudvalget den 7. februar 2022

Bilag

Lovgrundlag

Retningslinjerne er udarbejdet på baggrund af:

[Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25/11/2019](#) om vandløb (Vandløbsloven). Ifølge lovens § 47 må der kun anlægges broer, overkørsler og lignende med kommunens tilladelse. Ifølge § 48 må opstemningsanlæg eller andre anlæg, der kan hindre vandets frie løb eller i øvrigt kan være til skade for vandløbet, ikke anlægges eller ændres, herunder driftsmæssigt, uden kommunens godkendelse. I forbindelse med behandling af ansøgning, skal det vurderes om det ansøgte kan påvirke afstrømningsforhold, sø/vandløbskvaliteten, den fremtidige vedligeholdelse, og om det kan være til gene for den frie sejladsret.

[Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27/10/2021](#) om naturbeskyttelse (Naturbeskyttelsesloven). Ifølge lovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af natur, som er beskyttet af bestemmelsen. Formålet med beskyttelsen er at bevare naturtyperne som levested og spredningskorridor for vilde dyr og planter. I forbindelse med behandling af ansøgning skal det vurderes, om det ansøgte, kan ændre tilstanden af vandområdet samt de brednære områder (hvis de er omfattet af § 3).

Ifølge lovens § 16 må der ikke placeres bebyggelse på land (bygninger, campingvogne og lignende), foretages beplantning eller ændringer i terrænet i en afstand af 150 meter fra de omfattede søer og åer. Formålet med beskyttelseslinjen er at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Etablering af bolværk, gangbroer og andre anlæg på land og i søbredden kræver dispensation fra § 16.

[Bekendtgørelse nr. 834 af 27/06/2016](#) om Vandløbsregulering og restaurering - § 9 og 10. Af bekendtgørelses § 9 fremgår, at broer, overkørsler eller lignende ikke må anlægges eller ændres uden kommunens godkendelse. Desuden fremgår, at opstemningsanlæg eller andre anlæg, der kan hindre vandets frie løb eller være til skade for vandløbet, ikke må anlægges eller ændres uden kommunens godkendelse. Af § 10 fremgår, at opstemningsanlæg og andre anlæg, der kan hindre vandets frie løb, eller i øvrigt kan være til skade for vandløbet, ikke må anlægges eller ændres, herunder driftsmæssigt, uden kommunens godkendelse.

[Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/21](#) om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Der er 6 internationalt beskyttede områder i Silkeborg Kommune (såkaldte Natura 2000-områder) - N228 Stenholt Skov og Stenholt Mose, N49 Gudenå og Gjern Bakker, N57 Silkeborgskovene, N36 Nipgård Sø, N52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå, N53 Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov.

I følge bekendtgørelsen må der ikke meddeles tilladelse eller dispensation til projekter, der kan skade de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for et internationalt beskyttelsesområde. Der skal derfor i hver sag foretages en vurdering af, om det ansøgte kan skade arter eller naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget.

Konsekvensen for relevante arter, der er beskyttet efter Habitatdirektivets bilag IV, skal desuden vurderes i alle tilfælde.

[Bekendtgørelse af lov om skove nr. 315 af 28/03/2019](#) (Skovloven) kapitel 3. Alle anlæg, der placeres i og ved arealer, der er fredskovspligtige i henhold til skovloven, kræver dispensation. Miljøstyrelsen er myndighed.

[Vandløbsregulativer](#). I visse af regulativerne er der indsat konkrete bestemmelser om bådebroer og andre anlæg.

[Bekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022 af lov om miljøbeskyttelse](#) (miljøbeskyttelsesloven). Af lovens § 27 fremgår, at stoffer der kan forurene vandet ikke må tilføres vandløb, søer eller havet.

[Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021](#) om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (miljøvurderingsloven) Af lovens § 8 fremgår, at myndigheden skal gennemføre en vurdering af, om planer og programmer kan få en væsentlig indvirkning på miljøet, hvor disse fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser. Retningslinjerne er screenet efter lovens §8, stk. 2, nr. 1. På baggrund af screeningen har kommunen truffet afgørelse om, at retningslinjerne ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Tinglysninger er privatretslige aftaler. Gældende lovgivning, og retningslinjer udarbejdet på baggrund af lovgivningen, har altid forrang i forhold til tinglysninger. Tinglyste rettigheder til fx bådeplads eller bådebro kan som udgangspunkt ikke danne grundlag for tilladelse til anlæg.